

Utbyggnad av UMTS-nätet i Västernorrlands län

Länsstyrelsens riktlinjer och rekommendationer vid samråd
enligt 12 kap 6 § miljöbalken

Utbyggnad av UMTS-nätet

Den förestående utbyggnaden av UMTS-nätet, bl a i form av uppförande av ett stort antal basstationer med master i länet, kommer att innebära att många samrådsärenden enligt 12 kap 6 § miljöbalken angående "väsentlig ändring av naturmiljön" skall behandlas av länsstyrelsen. Detta medför ökad belastning på länsstyrelsens redan knappa handläggningsresurser. Samtidigt förväntas från verksamhetsutövarna en så snabb hantering som möjligt av ärendena.

Till fördel för såväl myndigheten som verksamhetsutövaren - för att tid skall vinnas - är länsstyrelsen angelägen om att rutiner kan tillskapas, som gör hanteringen av ärendena så smidig som möjligt. Länsstyrelsen har därför sammanställt nedanstående som en ledning för verksamhetsutövarens arbete med sammanställande av anmälningshandlingar, vilka avvägningar som verksamhetsutövaren bör göra innan anmälan m. m.

Kraven enligt lagen om vad en anmälan för samråd enligt 12 kap § miljöbalken skall innehålla är relativt begränsade. Särskilda föreskrifter med ytterligare krav har inte utfärdats. Inte heller allmänna råd har ännu utfärdats från Naturvårdsverket. En del av vad länsstyrelsen nedan menar bör ingå i en anmälan om samråd vad gäller mobiltelefonstationerna, skall därför ses som länsstyrelsens önskemål. Önskemålen har syftet att samråden kan ske snabbare och med bra kvalitet, till fördel för såväl sökanden, länsstyrelsen och miljön.

Samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken

Utförande av masterna, eventuella teknikbodar, väg och elanslutningar kommer att hanteras av länsstyrelsen i form av samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken.

6 § Kan en verksamhet eller en åtgärd som inte omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt enligt andra bestämmelser i denna balk komma att väsentligt ändra naturmiljön, skall anmälan för samråd göras hos den myndighet som utövar tillsynen enligt bestämmelser i 26 kap. eller bestämmelser som har meddelats med stöd av samma kapitel.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att det inom landet eller en del av landet alltid skall göras en anmälan för samråd i fråga om särskilda slag av verksamheter eller åtgärder som kan medföra skada på naturmiljön.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får också meddela föreskrifter om vilka uppgifter en anmälan skall innehålla.

Verksamhet eller åtgärd som skall anmälas för samråd får påbörjas tidigast sex veckor efter det att anmälan har gjorts, om inte tillsynsmyndigheten medger något annat.

Den myndighet som avses i första stycket får förelägga den anmälningsskyldige att vidta de åtgärder som behövs för att begränsa eller motverka skada på naturmiljön. Om sådana åtgärder inte är tillräckliga och det är nödvändigt för skyddet av naturmiljön, får myndigheten förbjuda verksamheten. Bestämmelser om rätt till ersättning vid ett sådant föreläggande eller förbud finns i 31 kap.

Av innehållet i lagtexten kan följande kommenteras:

Naturmiljö tolkas vidsträckt och omfattar allt det som brukar kallas ”naturen”; skilda naturmiljöer både på land och i vatten, växter och djur, berggrund, jordlager, men även landskapsbilden. Även kulturmiljöer ingår i de fall kulturmiljöerna också kan sägas utgöra naturmiljöer. Länsstyrelsen förbehåller sig i dessa sistnämnda fall en vidsträckt tolkning. Natur i tätortsnära områden ingår, - dock inte anlagda, planlagda och exploaterade områden i tätortsmiljöer. I vissa fall kan dock åtgärder i sistnämnda områden ha inverkan från landskapsbildssynpunkt på ett större område, och därmed vara aktuella för anmälan om samråd.

Väsentlig ändring av naturmiljön är en bedömningsfråga, där dels områdets karaktär och känslighet beaktas, dels åtgärden som sådan och dess inverkan på naturmiljön. I områden med höga naturvärden kan en förhållandevis liten åtgärd bedömas innebära väsentlig ändring av naturmiljön. Uppförande av master har, förutom påverkan på naturmiljön på etableringsplatsen i större eller mindre grad, betydelse för landskapsbilden genom masternas synlighet på långt håll. Vid bedömningen måste beaktas inte enbart själva masten, utan även de andra åtgärder som skall vidtagas, som väg- och ledningsdragningar samt uppförande av byggnader. I förarbetena till lagbestämmelserna (prop 1997/98:45 del 2 sid 150) har, som exempel på verksamheter som det kan vara motiverat att anmäla för samråd, nämnts bl a uppförande av radio- och telemaster. Länsstyrelsen gör därför den bedömningen att aktuella mobiltelestationer normalt bör anmälas för samråd.

Verksamhetsutövaren har ett ansvar för att anmälan om samråd sker i det fall den planerade åtgärden kan innebära en väsentlig förändring av naturmiljön. I första hand är det således verksamhetsutövaren som skall avgöra åtgärdens betydelse från påverkanssynpunkt. Utebliven anmälan om samråd vid åtgärder som påverkar naturmiljön väsentligt, föranleder överlämnande av saken till åklagare.

Sex veckor efter det att anmälan kommit in till länsstyrelsen utgör längsta handläggningstid, såvida inte länsstyrelsen och verksamhetsutövaren har överenskommit att tiden kan förlängas, t e x på grund av att det behövs ytterligare tid för samrådet. Om länsstyrelsen inte avgjort ärendet inom sex veckor, och ingen överenskommelse träffats om ytterligare tid, får verksamheten påbörjas. Länsstyrelsen kan dock i vissa fall förbjuda att verksamheten påbörjas trots ”sexveckorsregeln”.

Föreläggande om åtgärder för att begränsa skada på naturmiljön kan beslutas av länsstyrelsen. I första hand gäller dock att länsstyrelsen och verksamhetsutövaren i en dialog försöker verka för att lämpliga åtgärder vidtas för att mildra svårare skadeverkningar.

Förbud kan komma ifråga om föreläggande inte är tillräckligt för att begränsa en befarad skada på naturmiljön. Länsstyrelsen bedömer att ianspråktagande av mark för uppförande av master inte utgör pågående markanvändning.

Länsstyrelsens prövningsgrunder

Länsstyrelsen kommer att bedöma de planerade mastanläggningarna enligt följande grunder:

LANDSKAPSBILD

Någon helt objektiv metod att bedöma masters inverkan på ett landskaps visuella kvaliteter finns inte. I många fall – vilket ligger i mastplaceringens natur – så kommer masterna att

synas på mycket stora avstånd. Här gäller kanske främst estetiska bedömningar. I mån av möjligheter av teknisk karaktär, bör inverkan på landskapsbilden vägas in redan vid planeringen stationens/mastens placering. Länsstyrelsen är mycket angelägen att frågan om samordning av master prövas reellt, i de fall flera nättaktörer har intressen på samma lokalisering.

Länsstyrelsen vill peka på att bl a inom Höga Kusten gäller äldre förordnanden enligt naturvårdslagen men med tillämplighet enligt gällande miljöbalken, som innebär att särskilt tillstånd/dispens krävs för uppförande av en basstation.

Särskilda förordnanden gäller **till skydd för landskapsbilden**. Inför stationslokaliseringar inom område som har sin grund i skydd för landskapsbilden, har länsstyrelsen att särskilt pröva frågan om tillstånd/dispens från förbudet om grävning, uppförande av byggnad m m. Nedan följer en förteckning över dessa förordnanden med uppgifter om de arbetsföretag som kräver länsstyrelsens tillstånd.

Ånge kommun

1973-03-28 Lomtjärn i Torps socken

- Företa nybyggnad
- Anlägga väg
- Framdraga luftledning
- Anordna upplag annat än för jord- och skogsbrukets behov
- Spränga, schakta eller gräva för annat ändamål än jordbrukets
- Utföra skogsavverkning

Sundsvalls kommun

1968-12-10 Liden (område kring kyrkan)

- Uppföra helt ny byggnad
- Ändra befintlig byggnads exteriör
- Utföra grävning- och andra förberedelsearbeten för bebyggelse
- Utföra sprängning, schaktning, fyllning eller liknande åtgärd därest åtgärden skulle innebära väsentlig ändring av befintligt höjdläge eller vegetation
- Anlägga bilväg
- Varaktigt anordna upplag

Kramfors kommun

1974-12-20 Område inom och invid Skuleskogen i Nätra

- Spränga, schakta, gräva eller bedriva täkt i någon form
- Framdraga luft- eller markledning
- Uppföra byggnad
- Anlägga väg

1969-02-26 Inom områden vid Skuleberget, Vibyggerå socken

- Avverka skog
- Spränga, schakta, gräva eller bedriva täkt i någon form
- Anordna upplag
- Utföra fyllning
- Anlägga vägar eller stigar

- Anbringa tavla – nödiga fridlysningstavlur undantagna – plakat, affisch, inskrift eller annan störande anordning
- Framdraga mark- eller luftledning

Örnsköldsviks kommun

1968-09-17 Inom Balesudden samt Strängöarna, Älgön, Skrubban, Trysunda, Järvön, Norra Ulvön, Södra Ulvön, Värnsingarna och Ronön

- Uppföra ny byggnad, som inte är hänförlig till jordbruket eller skogsbrukets ekonomibyggnader
- Ändra befintlig byggnad, för att tillgodose ett väsentligt annat ändamål än tidigare

1968-10-21 Inom ett område av Skuleskogen

- Bedriva täkt i någon form
- Anlägga skogsbilvägar
- Anbringa tavlor – nödiga fridlysningstavlur undantagna – plakat och affisch
- Framdraga luft- eller markledning
- Uppföra ny byggnad
- Ändra befintlig byggnad för att tillgodose ett väsentligt annat ändamål än tidigare
- Så eller plantera för trakten främmande trädskal
- Utföra avverkning på impedimentmark

1973-01-09 Visst område vid Grundsunda kyrka

- Företa nybyggnad
- Färga om befintlig byggnad eller byta ut taktäckningsmaterial
- Uppföra eller i väsentlig mån ändra mur, plank eller därmed jämförlig anordning
- Anlägga väg
- Framdraga luftledning eller uppföra belysningsstolpar, antennmaster eller liknande anordningar
- Anordna upplag

1973-01-09 Vissa områden vid Skeppsmalens fiskeläge

- Företa nybyggnad
- Färga om befintlig byggnad eller byta ut taktäckningsmaterial
- Uppföra eller i väsentlig mån ändra mur, plank eller därmed jämförlig anordning
- Anlägga väg
- Framdraga luftledning eller uppföra belysningsstolpar, antennmaster eller liknande anordningar
- Anordna upplag

Sollefteå kommun

1968-06-10 Område utefter Ångermanälvens dalgång i Resele

- Uppföra ny byggnad som ej är hänförlig till jordbrukets eller skogsbrukets ekonomibyggnader
- Ändra befintlig byggnad för att tillgodose ett väsentligt annat ändamål än tidigare
- Framdraga luftledning

1968-11-15 Ett område utefter Ångermanälvens dalgång i Ådalsliden

- Uppföra ny byggnad som ej är hänförlig till jordbrukets eller skogsbrukets ekonomibyggnader
- Ändra befintlig byggnad för att tillgodose ett väsentligt annat ändamål än tidigare
- Framdraga luftledning

Inom andra områden gäller äldre förordnanden om s k **naturvårdsområde**. Även här gäller vissa begränsningar vid planerade åtgärder. Kommunen prövar tillstånd/dispenser från bestämmelserna.

Sundsvall kommun

1983-03-03 Lidens naturvårdsområde, ett område vid Lidens samhälle

- Uppföra helt ny byggnad
- Väsentligt ändra befintlig byggnads exteriör
- Utföra grävnings- och andra förberedelsearbeten för bebyggelse
- Bedriva sådan täktverksamhet som ej omfattas av tillståndstvång
- Utföra sprängning, schaktning, fyllning eller liknande åtgärd om åtgärden skulle innebära väsentlig ändring av befintligt höjdläge eller vegetation
- Anlägga bilväg
- Framdraga luftledning över fler än en stolpe
- Andordna varaktigt upplag

Kramfors kommun

1983-03-03 Nordingrå naturvårdsområde. Ett område mellan Gaviksfjärden i söder till Ullångersfjärden i norr

- Uppföra helt ny byggnad
- Vidtaga tillbyggnad, ändring eller omfärgning av befintlig bebyggelse som påverkar byggnadens förhållande till landskapsbilden

Örnsköldsviks kommun

1983-03-03 Strand- och vattenområden vid Myckelgensjösjön, Anundsjö

- Uppföra byggnad
- Väsentligt ändra befintlig byggnads exteriör genom ombyggnad, tillbyggnad eller omfärgning
- Utföra grävnings- eller andra förberedelsearbeten för bebyggelse
- Bedriva sådan täktverksamhet som ej omfattas av tillståndsplikt
- Anlägga bilväg
- Framdraga luftledning över fler än en stolpe
- Varaktigt anordna upplag som inte tillgodoser jord- eller skogsbrukets behov

Dessa båda typer av områden (skydd för landskapsbilden respektive naturvårdsområden) har genom miljöbalkens införande kommit att rubriceras som naturreservat/kulturresevat.

Anmälan till länsstyrelsen om samråd för master inom område som bildats till skydd för landskapsbilden, skall därför formellt även innehålla en anhållan om tillstånd att uppföra stationsanläggning/dispens från nämnda förbud.

I samband med bygglovansökan till kommunen skall – i förekommande fall om ett naturvårdsområde berörs – motsvarande ansökan inges till kommunen.

NATUR- OCH KULTURMILJÖER

En omfattande dokumentation av värdefulla naturmiljöer och enskilda naturobjekt i länet finns samlad och även datalagd hos länsstyrelsen. Ytterligare information kan finnas hos respektive kommun. Uppgifter om s k ”nyckelbiotoper” finns hos Skogsvårdsstyrelsen. Rutinartat vid handläggningen av samrådsärenden om arbetsföretag kontrollerar länsstyrelsen planerna mot den kunskapsbank som man förfogar över.

Eventuell påverkan på kulturmiljöer eller objekt för kulturmiljövården bedöms även. Riksintressen och de kommunalt utpekade kulturmiljöerna finns datalagda hos länsstyrelsen.

Däremot finns inga kulturmiljöobjekt datalagda. Den största kategorin av dessa är fasta fornlämningar (ca 6 000 lokaler i länet), men dessutom finns även kyrkor, byggnadsminnen och vissa specialinventeringar såsom fåbodar och värdefulla odlingslandskap.

Fasta fornlämningar, äldre kyrkor och byggnadsminnen skyddas av kulturminneslagen. Arbeten i eller i anslutning till sådana objekt kräver tillstånd av länsstyrelsen. Upplysningsvis vill länsstyrelsen även påminna om att om fast fornlämning, som inte tidigare är känd, påträffas vid exempelvis arbetena med mastuppförandet, så inträder automatiskt skydd enligt kulturminneslagen. Arbetena skall då avbrytas och länsstyrelsen omedelbart underrättas.

Planerade etableringar i eller i omedelbar närhet av vissa natur- och/eller kulturmiljöer (exempelvis havslandskapet, orörda landmiljöer, fiskelägen, kyrkor, äldre bebyggelse, karaktärslandskap) förutser länsstyrelsen blir föremål för kritisk granskning.

Etablering i närheten av vatten (havet, sjöar, tjärnar, vattendrag inklusive mindre bäckar) kan innebära att strandskyddsområde berörs. Dispens från strandskyddsbestämmelserna söks hos respektive kommun (utom inom Sollefteå kommun, där dispensförfrågan handläggs av länsstyrelsen). Strandskyddet är som regel 100 m utom inom Höga Kusten, där vissa havsstränder har utökat skydd till 200 m.

INDIREKTA EFFEKTER

För uppsättningen av en mast krävs oftast någon form av väg till platsen. Även för tillsyn och underhållsarbeten är en vägförbindelse till stationsplatsen vanlig. Vägen kan vara av mer eller mindre permanent karaktär, men utgör i varje fall ett ingrepp i naturmiljön på platsen. Samma gäller för dragnings av luftledning/kabel till stationsplatsen. Även placeringen av den teknikbod som fordras för anläggningen utgör ett nytt element i naturmiljön, och ingår i samrådsprövningen.

ELEKTROMAGNETISKA FÄLT

Kring en elektrisk anläggning finns ett elektriskt fält, som alstras av spänningen, och ett magnetiskt fält som alstras av strömmen. Viss uppmärksamhet bör ägnas dessa fält (främst elektromagnetiska fältet) genom att de förknippas med hälsofrågor och ibland oro hos personer som har bostäder i närheten av elektriska anläggningar.

ÖVRIGA SAMRÅD

Förutom samrådet enligt miljöbalken (länsstyrelsen), bygglov (kommunen), gäller för en planerad mastanläggning även att samråd sker med bl a Försvarmakten, Luftfartsverket och Sjöfartsverket.

Handlingar i samrådsansökan

Bestämmelser om innehåll i en anmälan för samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken finns i 8 § förordningen (1998:904) om täkter och anmälan för samråd.

- 8 § Anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken skall vara skriftlig och åtföljas av en karta samt innehålla en beskrivning av den planerade verksamheten eller åtgärden. En anmälan skall även, i den utsträckning som behövs i det enskilda fallet, innehålla en miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap. miljöbalken.
- Anmälan för samråd skall vidare innehålla uppgifter om fastighetsägare och nyttjanderättshavare som berörs av verksamheten eller åtgärden.
- Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen får efter samråd med Riksantikvarieämbetet och andra

berörda myndigheter meddela föreskrifter om vilka ytterligare uppgifter en sådan anmälan skall innehålla.

Som framgår av texten i paragrafen, är kraven enligt lagen om vad en anmälan skall innehålla relativt begränsade. Särskilda föreskrifter med ytterligare krav har inte utfärdats. Inte heller allmänna råd med sådant innehåll har ännu utfärdats från Naturvårdsverket. En del av vad länsstyrelsen nedan menar bör ingå i en anmälan om samråd vad gäller mobiltelefonistationerna, skall därför ses som länsstyrelsens önskemål. Önskemålen har syftet att samråden kan ske snabbare, till fördel för såväl sökanden, länsstyrelsen och miljön. Länsstyrelsen önskar exempelvis undvika omfattande skriftväxlingar med sökanden med krav på kompletteringar etc.

Med ledning av vad som nämns i ovan nämnda paragraf, samt för bästa underlag för snabbast möjliga handläggning, bedömer länsstyrelsen att en anmälan om samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken för mobilteestationer bör innehålla följande:

Obligatoriska uppgifter:

- **Lokalisering**; Fastighet, socken, kommun. Koordinater enligt rikets nät för masten. Även gärna lokalt namn (på X-berget, vid X-by etc). Fastighetsägare.
- **Kartredovisning** i skala 1:50 000 (gröna kartan) samt i skala 1:10 000.
- **Beskrivning av arbetsföretaget** (stationens omfattning, masthöjd, ev teknikbodar och dessas utförande, vägdragning, luftledningar/kabeldragning och dess sträckning och ev behov av ledningsgata, behov av grävning, sprängning etc).
- **Elektromagnetiska fält**, styrkor, närliggande bostäder etc.
- Redovisning av **underlag för bedömning av påverkan på naturmiljön m m** (se vidare under rubriken "underlagsmaterial").

Önskvärda uppgifter:

- Redovisning av eventuellt **möjliga alternativa lokaliseringar**. I denna redovisning bör även nämnas lägen för befintliga master i "närområdet".
- **Verksamhetsutövarens bedömning av miljökonsekvenserna** (se vidare under rubriken "underlagsmaterial").

Underlagsmaterial

Uppgifter om naturvärden som eventuellt berörs

För smidigast möjliga hantering vid länsstyrelsens granskning av arbetsföretagets påverkan på naturmiljön, är det av stort värde att ansökan innehåller uppgifter från eventuell dokumentation om naturvärden m m, som finns för området/stationsplatsen.

Som underlag vid planeringen av stationsnätet bör verksamhetsutövaren skaffa sig kunskap om de natur- och kulturvärden som kan beröras av stationerna. Länsstyrelsen hänvisar här till vad som nämns i 2 kap 2 § miljöbalken (det s k kunskapskravet). Det förutsätts att verksamhetsutövaren själv kontrollerar lokaliseringen av stationsplats, vägdragning, eventuell ledning etc mot den dokumentation som finns tillgänglig. Länsstyrelsen kan tillhandhålla visst underlag (se nedan). Kommunerna m fl kan bidra med lokala intressen. Kommunernas översiktsplan redovisar viktiga intressen, bl a enligt 3. och 4. kap miljöbalken (de s k hushållningsbestämmelserna).

- Uppgifter från länsstyrelsens datalagda dokumentation om naturvärden m m kan överföras från länsstyrelsen som filer (GIS-filer, shape-format). Dessa hämtas från websidan www.gis.lst.se. Ett lösenord erfordras för hämtning av material. Kontakt för lösenord och/eller ytterligare information kan tas med följande personer:

I första hand med:

Anders Larsson, länsstyrelsens administrativa avd. 0611-34 93 12, 070-516 62 69
Anders.Larsson@y.lst.se

I andra hand med följande personer:

Heléne Öhrling, länsstyrelsens samhällsbyggn.avd. 0611-34 92 17
Helene.Ohrling@y.lst.se

Kristina Bäckström, länsstyrelsens samhällsbyggn.avd 0611-34 92 12
Kristina.Backstrom@y.lst.se

Följande uppgifter kan hämtas (uppdatering/tillägg sker kontinuerligt):

Naturresursintressen

Riksintressen

Flygplatser

Friluftsliv

Järnvägar

Kulturmiljövård

Naturvård

Rennäring, flyttleder resp renbetesområden

Vägar

Yrkesfiske

Riksintressen m. geografiska bestämmelser

Övriga naturresursintressen

Naturvårdsobjekt

Kulturmiljöprogram, - kommunala, länet

Faktaunderlag

Natur

Ängs- och hagmarksinventering

Nyckelbiotoper

Mark- och vattenregelringar

Naturvård

Djurskyddsområden

F d landskapsbildsskydd

Naturminnen

Nationalpark

F d naturvårdsområden

Naturresevat

Internationell planeringsinformation

Skydd av områden

Natura 2000

Uppgifter om **kulturmiljöobjekt**, bl a fasta fornlämningar, finns i dagsläget endast manuellt inritade på kartor hos länsstyrelsen och länsmuséet. Sådana uppgifter inhämtas genom besök vid endera länsstyrelsen eller länsmuséet.

Länsstyrelsens uppgifter från dataskikten om **riksintressen för naturvård, naturvårdsobjekt, ängs- och hagmarksinventeringen** och s k **nyckelbiotoper** (små värdefulla biotoper i skogslandskapet) ger inte detaljinformation om arter etc. För närmare detaljinformation om naturvårdsobjekten bör därför kontakt tas med länsstyrelsen (Heléne Öhrling, Kristina Bäckström). Beskrivningar av nyckelbiotoperna finns på Skogsvårdsstyrelsens hemsida "Skogens pärlor" webadress: <http://192.165.43.9/>, eller kan erhållas från Skogsvårdsstyrelsens lokala distriktskontor.

Anmälan bör även innehålla vad som gäller för platsen/området enligt gällande **kommunal översiktsplan**.

Enkel beskrivning av miljökonsekvenserna

En anmälan för samråd skall (8 § förordningen om täkter och anmälan om samråd), i den utsträckning det behövs i det enskilda fallet, innehålla en miljökonsekvensbeskrivning (MKB). Detta innebär att länsstyrelsen i konfliktfyllda och/eller svårbedömda fall kan begära att en MKB lämnas. En formell MKB enligt 6 kap miljöbalken är emellertid förenad med en särskild process, som är omfattande både för verksamhetsutövaren och myndigheten. Därför kommer en sådan särskild begäran endast att ske med urskiljning och endast i mycket svårbedömda fall.

Länsstyrelsen önskar dock att **till varje samrådsanmälan skall bifogas en enkel beskrivning av bedömda miljökonsekvenser**. Denna beskrivning lämnas in som en del av de övriga samrådshandlingarna.

Syftet med beskrivningen är att ge ett bättre underlag för såväl verksamhetsutövarens som myndighetens bedömning av verksamhetens inverkan på miljö, hälsa och hushållning med naturresurser. Önskemålet om en sådan enkel bedömning menar länsstyrelsen finner stöd i 2 kap 2 § miljöbalken (det s k kunskapskravet).

Eftersom samrådet enligt 12 kap 6 § miljöbalken bör föregå kommunens bygglovprövning enligt plan- och bygglagen, har den enkla konsekvensbedömningen även värde i samband med bygglovprövningen.

Tyngdpunkten i en sådan konsekvensbeskrivning för radiostationerna inklusive följdåtgärder (väg etc) bör ligga på konsekvenser för naturmiljön. Utifrån hushållningen med naturresurser bör även tas upp eventuella särskilda omständigheter. En sådan omständighet är ytterligare lokaliseringar på redan nyttjade lägen och följd effekterna av detta på landskapsbilden.

Ett önskemål är att handlingarna förses med ett bildmontage, där den planerade masten kan ses på visst avstånd, som ledning för bedömningen från landskapsbildssynpunkt.

Riktlinjer/policy

Som ledning för val av möjliga platser för basstationerna, vill länsstyrelsen peka på följande:

Samutnyttjande av master

Med tanke på det stora antalet master som skall uppföras, kan den sammantagna effekten på miljön bli betydande. Det är därför angeläget att i varje enskilt fall så långt möjligt begränsa effekterna på naturmiljön. En naturlig möjlighet vore att samutnyttja master. Länsstyrelsen är medveten att detta kan vara svårt tekniskt och även i tid, då utbyggnaden genom de olika aktörerna inte kommer att ligga i fas tidsmässigt. Även större krav på samarbete och överenskommelser mellan mobiltelefonföretagen ställs i dessa lägen. Länsstyrelsen kommer dock i etableringar som gäller känsliga områden etc, att ställa krav på redovisning av möjligheterna till samutnyttjande. Berört företag har i sådana fall att visa varför inte samutnyttjande kan ske. Som stöd för länsstyrelsens inställning hänvisas till 1 kap 1 § miljöbalken, men även den s k lokaliseringssprincipen (2 kap 4 § miljöbalken), som bl a anger att för alla verksamheter och för alla åtgärder skall en sådan plats väljas att ändamålet kan uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön.

Platser med höga natur- och/eller kulturvärden undviks

Etableringar på platser med höga natur- och/eller kulturvärden bör undvikas vid planeringen av lägen för stationerna (se 1 kap 1 § 2 stycket miljöbalken). Länsstyrelsens grundprincip är att placering av stationer på sådana platser inte kommer att tillåtas, såvida inte verksamhetsutövaren kan visa att lokaliseringen inte har jämförbara alternativ.

Vad gäller etableringar som kan skada en befintlig fast fornlämning, som är skyddad enligt kulturminneslagen, gäller att särskilt tillstånd från länsstyrelsen skall inhämtas.

Olämpliga områden

Områden med förordnande om skydd enligt miljöbalken; nationalpark, naturreservat är olämpliga etableringsområden (avser ej områden med skydd för landskapsbilden som vid miljöbalkens införande omvandlades till natur-/kulturreservat), och fågelskyddsområden. Etablering inom riksintresseområde enligt 3 och 4 kap miljöbalken får inte ske enligt bygglovbestämmelserna i 2 kap 1 § 2 st Plan- och bygglagen om det innebär påtaglig skada på områdets värden.

Högre krav på samutnyttjande och samrådshandlingar

För etableringar som rör nedanstående områden i länet, förutsätter länsstyrelsen att krav ställs på att samrådshandlingarna skall ha bra kvalitet, samt att kravet på samutnyttjande beaktas noga:

- Älvdalarna (i första hand Ångermanälvens, Indalsälvens och Ljungans dalgång)
- Kusten
- Höga Kusten-området
- Strandskyddsområde
- Område med förordnande till skydd för landskapsbilden
- I närhet av övriga natur- och kulturvärden
- I närhet av bebyggelse

<p>Exempelmall Ansökan om samråd enligt 12 kap 6 § MB</p>
--

2001-XX-XX

Länsstyrelsen

871 86 HÄRNÖSAND

Samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken vid anläggande av basstation för utbyggnad av mobiltelenätet UMTS

(Företaget X) anmäler härmed för samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken anläggandet av en basstation i samband med utbyggnaden av mobiltelenätet UMTS.

Berörd fastighet: Lilla Bergby 1:1

Socken: Samråda

Kommun: Kramfors

Lokalisering: Basstationen är utmärkt med en ring på bilagda kartor i skala 1:50 000 respektive 1:10 000. Vägsträckning är inritad med streckad linje. Sträckning för luftledning/markkabel är inritad med heldragen linje.

Beskrivning av arbetsföretaget

Stationen som placeras på Utsiktsberget kommer att bestå av en 60 m hög mast och en teknikbod (5 m²) placerad i direkt anslutning till masten. Teknikboden är utförd med väggar och tak i plåt, färgsättning: si och så. Principritning bifogas.

Väg av enklare standard kommer att anläggas till stationsplatsen (sträckning enligt markering på bilagd karta).

Till stationsplatsen kommer även elledning (luftledning) att framdragas (sträckning enligt markering på bilagd karta. Ledningsgatan för luftledningen kommer att gå i skogsmark och får ca x m bredd. Smärre grävningsarbeten för stolpsättning kommer att ske

På stationsplatsen kommer smärre grävningsarbeten att ske. Uppkomna massor kommer att planeras ut för naturlig beväxning.

Fotomontage med vy mot planerad station bifogas.

Berörda naturvärden

Arbetsföretaget berör riksintresseområde för naturvård Y42 Vackra Skogen. I närheten av den planerade stationsplatsen ligger det särskilda naturvårdsobjektet 82 106 Dalgång SV Utsiktsberget, som dock inte berörs av planerna. Strandskyddsområde berörs ej av planerna. Planerna berör inte någon nyckelbiotop.

Planerna berör område med förordnande till skydd för landskapbildningen.
Tillstånd för anläggningens utförande i enlighet med här redovisade planer ansöks härmed.

Kommunal översiktplan

Området är i kommunens översiktplan betecknat som skogsmark. Normala hänsynstaganden till friluftsliv, enstaka byggnader kan tillåtas, dock ej permanentbostäder, anges som lämplig norm för mark- och vattenanvändning.

Ev befintlig lokalisering

På Utsiktsberget finns ingen tidigare mast.

I närområdet inom en radie av X km finns en befintlig mast belägen på Högberget.

Elektromagnetiska fält: Styrkor, avstånd till bebyggelse etc.

Möjliga alternativa lokaliseringar

Bedömda miljökonsekvenser

-
-
-
-

Övriga samråd

Bertil Björk
Företaget

Bilagor:

Kartor i skala 1:50 000 respektive 1:10 000

Principskiss station

Fotomontage (fotoplats, riktning anges)